

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

2. března 2023*

„Řízení o předběžné otázce – Vnitřní trh s elektřinou – Směrnice 2009/72/ES – Nařízení (EU) 2019/943 – Článek 1 písm. b) a c), jakož i článek 3 – Zásady týkající se fungování trhů s elektřinou – Nařízení (EU) 2015/1222 – Článek 5 odst. 1 – Nominovaný organizátor trhu s elektřinou – Národní oprávněný monopol na služby obchodování na denním a vnitrodenním trhu – Vnitrostátní právní úprava, která stanoví monopol na krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé velkoobchodní obchodování s elektřinou“

Ve věci C-394/21,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Curtea de Apel București (odvolací soud v Bukurešti, Rumunsko) ze dne 3. června 2021, došlým Soudnímu dvoru dne 28. června 2021, v řízení

Bursa Română de Mărfuri SA

proti

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE),

za účasti:

Federația Europeană a Comercianților de Energie,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení E. Regan, předseda senátu, D. Gratsias, M. Ilešič, I. Jarukaitis (zpravodaj) a Z. Csehi, soudci,

generální advokát: A. Rantos,

vedoucí soudní kanceláře: C. Di Bella, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 22. června 2022,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Bursa Română de Mărfuri SA D. Cristeou, advokátem,

* Jednací jazyk: rumunština.

- za Federația Europeană a Comercianților de Energie G. Popem, advokátem,
- za rumunskou vládu M. Chicu, E. Gane, A. Rotăreanu a A. Wellman, jako zmocněnkyněmi,
- za řeckou vládu K. Boskovitsem, jako zmocněncem,
- za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s P. G. Marronem, avvocato dello Stato,
- za kyperskou vládu E. Symeonidou, jako zmocněnkyní,
- za Evropskou komisi O. Beynet, L. Nicolae a I. Rogalskim, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 29. září 2022,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou (Úř. věst. 2019, L 158, s. 54), zejména čl. 1 písm. b) a c), jakož i článku 3 tohoto nařízení ve spojení se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU (Úř. věst. 2019, L 158, s. 125), zvláště s jejím čl. 2 bodem 9, jakož i výkladu článků 101 a 102 SFEU ve spojení s čl. 4 odst. 3 SEU a čl. 106 odst. 1 SFEU.
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společnostmi Bursa Română de Mărfuri SA (dále jen „BRM“), založenou dle rumunského práva, a Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) (Národní energetický regulační úřad, Rumunsko) ve věci žaloby na neplatnost rozhodnutí ANRE, kterým odmítl udělit společnosti BRM licenci k organizaci a řízení centralizovaných trhů s elektřinou.

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 2009/72/ES

- 3 Článek 37 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 2003/54/ES (Úř. věst. 2009, L 211, s. 55) byl nadepsán „Povinnosti a pravomoci regulačního orgánu“. Ve svém odstavci 1 písm. j) stanovil:

„Regulační orgán má tyto povinnosti:

[...]

j) sledovat stupeň a účinnost otevřenosti trhu a stupeň hospodářské soutěže na velkoobchodní a maloobchodní úrovni, včetně burz pro obchodování s elektřinou, [...] jakož i jakákoli narušení nebo omezení hospodářské soutěže, včetně poskytování veškerých relevantních informací a upozorňování příslušných orgánů pro hospodářskou soutěž na veškeré relevantní případy.“

4 Dne 1. ledna 2021 byla směrnice 2009/72 zrušena a nahrazena směrnicí 2019/944.

Narižení (EU) 2015/1222

5 Nařízení Komise (EU) 2015/1222 ze dne 24. července 2015, kterým se stanoví rámcový pokyn pro přidělování kapacity a řízení přetížení (Úř. věst. 2015, L 197, s. 24) byl přijat na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou a o zrušení nařízení (ES) č. 1228/2003 (Úř. věst. 2009, L 211, s. 15).

6 Článek 2 druhý pododstavec bod 23 nařízení 2015/1222 obsahuje následující definici:

„[...]

23. „nominovaným organizátorem trhu s elektřinou [(nominated electricity market operator, NEMO)]“, subjekt, který byl určen příslušným orgánem, aby vykonával úkoly spojené s jednotným propojením denních nebo vnitrodenních trhů.“

7 Článek 5 tohoto nařízení, nadepsaný „Určení nominovaných organizátorů trhu s elektřinou v případě oprávněného monopolu na služby obchodování v členském státě“, stanoví:

„1. Existuje-li v členském státě nebo v nabídkové zóně členského státu v době vstupu tohoto nařízení v platnost na služby obchodování na denním a vnitrodenním trhu již oprávněný monopol, v jehož důsledku nelze určit více než jednoho nominovaného organizátora trhu s elektřinou, je dotčený členský stát povinen ve lhůtě dvou měsíců od vstupu tohoto nařízení v platnost vyrozumět [Evropskou komisi] a je oprávněn odmítnout určit na jednu nabídkovou zónu více než jednoho nominovaného organizátora trhu s elektřinou.

[...]

2. Pro účely tohoto nařízení se má za to, že oprávněný monopol existuje v členském státě v případě, že vnitrostátní právní předpisy tohoto členského státu výslovně stanoví, že služby obchodování na denním a vnitrodenním trhu nemůže v členském státě nebo v nabídkové zóně členského státu poskytovat více než jeden subjekt.

3. Dva roky po vstupu tohoto nařízení v platnost předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě [Evropské unie] zprávu [...] Na základě této zprávy je Komise v případě, že neshledá důvody pro zachování oprávněného monopolu v členských státech nebo pro to, aby určitý členský stát nadále odmítal povolit přeshraniční obchodování nominovaného organizátora trhu s elektřinou určeného v jiném členském státě, oprávněna zvážit vhodná legislativní či jiná vhodná opatření, která dále zintenzivní hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy i v rámci těchto států. [...]

- 8 Napadené nařízení v souladu se svým článkem 84 vstoupilo v platnost „dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*“, tedy dne 14. srpna 2015.

Nařízení 2019/943

- 9 Článek 1 nařízení 2019/943, nadepsaný „Předmět a oblast působnosti“, zní takto:

„Cílem tohoto nařízení je:

- a) vymezit základ pro účinné dosažení cílů energetické unie, a zejména rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky pro rok 2030, umožněním působení tržních signálů ke zvýšení účinnosti, podílu obnovitelných zdrojů energie, bezpečnosti dodávek, flexibility, udržitelnosti, dekarbonizace a inovací;
- b) stanovit základní zásady pro dobře fungující integrované trhy s elektřinou, které umožní nediskriminační přístup na trh všem poskytovatelům zdrojů a odběratelům elektřiny, posílí postavení spotřebitelů, zajistí konkurenceschopnost na globálním trhu i odezvu strany poptávky, ukládání energie a energetickou účinnost, usnadní agregaci distribuované poptávky a nabídky a umožní tržní a odvětvovou integraci, jakož i tržní úhradu za elektřinu z obnovitelných zdrojů;
- c) stanovit spravedlivá pravidla pro přeshraniční obchod s elektřinou, a tím posílit hospodářskou soutěž na vnitřním trhu s elektřinou, s přihlédnutím ke zvláštnostem vnitrostátních a regionálních trhů, včetně vytvoření kompenzačního mechanismu pro přeshraniční toky elektřiny a stanovení harmonizovaných zásad pro poplatky za přeshraniční přenos a pro přidělování dostupných kapacit propojení mezi vnitrostátními přenosovými soustavami;
- d) usnadnit vytvoření dobře fungujícího a transparentního velkoobchodního trhu přispívajícího k vysoké úrovni bezpečnosti dodávek elektřiny a stanovit mechanismy pro harmonizaci pravidel pro přeshraniční obchod s elektřinou.“

- 10 Článek 2 tohoto nařízení obsahuje následující definice:

„Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

[...]

- 2) ‚regulačním orgánem‘ regulační orgán určený každým členským státem podle čl. 57 odst. 1 směrnice [2019/944];

[...]

- 7) ‚organizátorem trhu‘ subjekt, který poskytuje službu, jíž se nabídky prodeje elektřiny přiřazují k poptávkám nákupu elektřiny;

- 8) ‚nominovaným organizátorem trhu s elektřinou‘ organizátor trhu, který byl určen příslušným orgánem, aby vykonával úkoly spojené s jednotným propojením denních nebo vnitrodenních trhů;

[...]

40) „trhy s elektřinou“ trhy s elektřinou ve smyslu čl. 2 bodu 9 směrnice [2019/944];

[...]“

11 Článek 3 uvedeného nařízení, nadepsaný „Zásady týkající se fungování trhů s elektřinou“, stanoví:

„Členské státy, regulační orgány, provozovatelé přenosových soustav, provozovatelé distribučních soustav, organizátoři trhu a pověření provozovatelé zajistí, aby trhy s elektřinou byly provozovány v souladu s těmito zásadami:

a) ceny jsou utvářeny na základě nabídky a poptávky;

b) pravidla trhu podporují volnou tvorbu cen a nevyžadují kroky, které brání tvorbě cen na základě nabídky a poptávky;

[...]

h) překážky pro přeshraniční toky elektřiny mezi nabídkovými zónami nebo členskými státy a pro přeshraniční transakce na trzích s elektřinou a na trzích se souvisejícími službami jsou postupně odstraňovány;

[...]

o) s cílem umožnit účastníkům trhu chránit se proti rizikům kolísání cen na tržním základě a omezit nejistotu, pokud jde o budoucí návratnost investic, lze na burze transparentním způsobem obchodovat s produkty dlouhodobého zajištění a na mimoburzovních trzích lze sjednávat dlouhodobé smlouvy na dodávky elektřiny, za předpokladu, že je dodržováno právo Unie v oblasti hospodářské soutěže;

p) pravidla trhu usnadňují obchodování s produkty po celé [Evropské unii] a změny předpisů zohledňují dopady na krátkodobé a dlouhodobé termínové trhy a produkty;

[...]“

12 Článek 10 téhož nařízení, nadepsaný „Technické cenové stropy“, stanoví:

„1. Maximální a minimální velkoobchodní cena elektřiny není omezena. [...]

[...]

4. Regulační orgány, nebo [...] příslušné orgány určí politiky a opatření uplatňované v jejich územní působnosti, které by mohly nepřímou přispívat k omezení tvorby velkoobchodních cen, včetně omezování nabídek v souvislosti s aktivováním regulační energie, kapacitních mechanismů, opatření provozovatelů přenosových soustav, opatření zaměřených na zpochybnění výsledků trhu, nebo na předcházení zneužívání dominantního postavení nebo neefektivně vymezených nabídkových zón.

5. Pokud regulační orgán nebo určený příslušný orgán zjistil, že určitá politika nebo opatření by mohly sloužit k omezení tvorby velkoobchodních cen, přijme veškerá vhodná opatření k jejich odstranění, nebo pokud to není možné, k omezení jejich dopadu na nabídky. [...]"

Směrnice 2019/944

13 Článek 2 bod 9 směrnice 2019/944 obsahuje následující definici:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[...]

9) ‚trhy s elektřinou‘ trhy s elektřinou, včetně mimoburzovních trhů a burz pro obchodování s elektřinou, trhů pro obchodování s energií, kapacitou, službami výkonové rovnováhy a podpůrnými službami ve všech časových rámcích včetně termínovaných, denních a vnitrodenních trhů.“

14 Článek 59 této směrnice, nadepsaný „Povinnosti a pravomoci regulačních orgánů“, ve svém odstavci 1 písm. o) zejména stanoví, že regulační orgán má povinnost „sledovat stupeň a účinnost otevřenosti trhu a hospodářské soutěže na velkoobchodní a maloobchodní úrovni, včetně burz pro obchodování s elektřinou, [...] jakož i jakákoli narušení nebo omezení hospodářské soutěže, včetně poskytování veškerých relevantních informací a upozorňování příslušných orgánů pro ochranu hospodářské soutěže na veškeré relevantní případy.“

15 Směrnice 2019/944 v souladu se svým článkem 72 ruší a nahrazuje směrnicí 2009/72 s účinkem ode dne 1. ledna 2021, přičemž většina ustanovení této nové směrnice se podle jejího článku 73 použije od tohoto data. K jejímu vstupu v platnost však došlo v souladu s posledně uvedeným ustanovením dne 4. července 2019.

Rumunské právo

16 Legea nr. 123 energiei electrice și a gazelor naturale (zákon č. 123 o elektřině a zemním plynu) ze dne 10. července 2012 (*Monitorul Oficial al României*, část I, č. 485 ze dne 16. července 2012), ve znění použitelném na spor v původním řízení (dále jen „zákon č. 123/2012“), v čl. 3 bodech 38 a 49 obsahuje následující definice:

„38) ‚organizátor trhu s elektřinou‘, právnická osoba, která zajišťuje organizaci a řízení centralizovaných trhů, s výjimkou trhu vyrovnávání, za účelem krátkodobého, střednědobého a dlouhodobého velkoobchodního obchodování s elektřinou;

[...]

49) ‚centralizovaný trh s elektřinou‘, organizovaný rámec, ve kterém se uskutečňuje obchodování s elektřinou mezi různými hospodářskými subjekty prostřednictvím organizátora trhu s elektřinou nebo provozovatele přenosové a systémové soustavy, a to na základě zvláštních ustanovení přijatých příslušným úřadem; v této hlavě jsou pojmy ‚centralizovaný trh s elektřinou‘ a ‚organizovaný trh s elektřinou‘ rovnocenné.“

17 Článek 10 odst. 2 písm. f) tohoto zákona stanoví:

„Příslušný orgán vydá licence pro:

[...]

f) řízení centralizovaných trhů – uděluje se pouze jedna licence organizátora trhu s elektřinou a jedna licence organizátora trhu vyrovnání.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 18 Společnost BRM disponuje na základě rumunského zákona obecnou pravomocí k řízení trhů veřejného zájmu. Dne 20. srpna 2020 podala k ANRE žádost o udělení licence k organizaci a řízení centralizovaných trhů s elektřinou s odkazem na nařízení 2019/943. Dne 21. září 2020 informoval ANRE společnost BRM o zamítnutí její žádosti. Tato společnost tak podala žalobu ke Curtea de Apel București (odvolací soud v Bukurešti), který je předkládajícím soudem, jíž se domáhá, aby byla ANRE uložena povinnost udělit jí požadovanou licenci, přičemž se dovolávala toho, že toto nařízení vstoupilo v platnost dne 1. ledna 2020.
- 19 Na podporu této žaloby společnost BRM tvrdí, že z uvedeného nařízení, zejména z jeho čl. 1 písm. b) a c), jakož i z jeho čl. 10 odst. 4 a 5 ve spojení se směrnicí 2019/944 vyplývá, že vnitrostátní regulační orgány jsou povinny zajistit účinnou hospodářskou soutěž mezi organizátory trhů s elektřinou a v každém případě zabránit tomu, aby existoval protisoutěžní monopol. Právo obchodovat na trhu s výrobky a službami souvisejícími s elektřinou jí tedy nemůže být odepřeno. Zejména tvrdí, že zásady volné hospodářské soutěže stanovené nařízením 2019/943, které podle ní zahrnují odstranění monopolního chování, se týkají rovněž organizátora trhu s elektřinou, jak je definován v čl. 2 bodě 7 tohoto nařízení.
- 20 ANRE se odvolává na čl. 10 odst. 2 písm. f) zákona č. 123/2012 a na skutečnost, že ke dni vstupu tohoto zákona v platnost již byla licence k řízení centralizovaných trhů s elektřinou udělena společnosti OPCOM SA, a to dne 20. prosince 2001 na dobu 25 let, takže má tento organizátor v dané oblasti monopol. Upřesňuje také, že společnost OPCOM byla na základě článku 5 nařízení 2015/1222 určena jako nominovaný organizátor denního a vnitrodenního trhu s elektřinou pro nabídkovou zónu Rumunska a že toto určení bylo později prodlouženo do 20. prosince 2026. Tento článek 5 přitom tím, že poskytuje členským státům možnost určit pouze jednoho nominovaného organizátora trhu s elektřinou, umožňuje existenci monopolu.
- 21 Podle ANRE jsou naproti tomu ustanovení nařízení 2019/943 v tomto ohledu irelevantní, jelikož toto nařízení neobsahuje žádné ustanovení ukládající členským státům povinnost určit několik organizátorů, jejichž funkcí je organizovat a řídit centralizované trhy s elektřinou pro účely velkoobchodního obchodování s elektřinou. Navíc vzhledem k tomu, že trh s elektřinou v Rumunsku má omezenou velikost, vytvoření dvou odlišných trhů by vedlo pouze k rozdělení nabídek týchž uchazečů, což by vedlo k porušení pravidel hospodářské soutěže.
- 22 Předkládající soud uvádí, že nařízení 2019/943 dosud nebylo Soudním dvorem vyloženo, a je toho názoru, že jeho správný výklad a použití nejsou zjevné. Pokud by přitom Soudní dvůr rozhodl, že se ustanovení tohoto nařízení použijí na organizátora trhu s elektřinou, že zakazuje, ať už samostatně, nebo ve spojení se směrnicí 2019/944, členskému státu od okamžiku vstupu v platnost pokračovat v poskytování pouze jedné licence k řízení celého trhu s elektřinou v tomto

státě a udělení pouze jedné takové licence členským státem představuje omezení hospodářské soutěže ve smyslu článků 101 a 102 SFEU ve spojení s čl. 4 odst. 3 SEU a čl. 106 odst. 1 SFEU, měl by každý z těchto výkladů pro posouzení, které má provést, zásadní význam. Uvádí tedy, že vyhovuje žádosti společnosti BRM o předložení žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce Soudnímu dvoru.

23 Za těchto podmínek se Curtea de Apel București (odvolací soud v Bukurešti) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Zakazuje nařízení [2019/943], zejména čl. 1 písm. b) a článek 3 tohoto nařízení, s ohledem na ustanovení směrnice [2019/944], aby členský stát od nabytí účinnosti uvedeného nařízení nadále uděloval jedinou licenci k organizaci a řízení centralizovaných trhů s elektřinou? Je rumunský stát od 1. ledna 2020 povinen ukončit existující monopol v oblasti řízení trhu s elektřinou?
- 2) Zahrnuje osobní působnost zásad volné hospodářské soutěže stanovených v nařízení 2019/943, zejména čl. 1 písm. b) a c) a článku 3 [tohoto nařízení], organizátora trhu s elektřinou, jako je komoditní burza? Má na tuto odpověď vliv skutečnost, že pro účely definice trhu s elektřinou odkazuje čl. 2 bod 40 nařízení 2019/943 na definici trhu s elektřinou obsaženou v čl. 2 bodě 9 směrnice 2019/944?
- 3) Je třeba mít za to, že udělení jediné licence členským státem k řízení trhu s elektřinou je omezením hospodářské soutěže ve smyslu článků 101 a 102 SFEU ve spojení s čl. 4 odst. 3 SEU a čl. 106 odst. 1 SFEU?“

K předběžným otázkám

K první a druhé otázce

- 24 Úvodem je třeba zaprvé konstatovat, že směrnice 2019/944, uvedená v první a druhé otázce, zrušila na základě svého článku 72 směrnici 2009/72 až s účinností od 1. ledna 2021, tedy poté, co společnost BRM podala svou žádost o udělení licence k organizaci a řízení centralizovaných trhů s elektřinou, a po přijetí rozhodnutí ANRE, které je předmětem sporu v původním řízení, takže tato první směrnice není na rozdíl od druhé z nich použitelná *ratione temporis* na tento spor. Vzhledem k tomu, že nařízení 2019/943 nicméně stanoví některé definice odkazem na definice stanovené ve směrnici 2019/944, je třeba mít za to, že tyto definice jsou nedílnou součástí tohoto nařízení, a mohou tedy být případně zohledněny pro účely analýzy prvních dvou otázek.
- 25 Zadruhé je třeba uvést, že spor v původním řízení se týká odmítnutí vydat licenci k organizaci a řízení trhů s elektřinou společnosti BRM, které učinil ANRE, „regulační orgán“ ve smyslu čl. 2 bodu 2 nařízení 2019/943, určený Rumunskem, přičemž toto odmítnutí je založeno na čl. 10 odst. 2 písm. f) zákona č. 123/2012.
- 26 Jak vyplývá z předkládacího rozhodnutí, toto ustanovení stanoví, že na úrovni tohoto členského státu je udělována pouze jedna licence organizátora trhu s elektřinou ve smyslu tohoto zákona, přičemž tento organizátor zajišťuje podle definice uvedené v čl. 3 bodu 38 uvedeného zákona organizaci a řízení centralizovaných trhů s elektřinou s výjimkou trhu vyrovnávání za účelem krátkodobého, střednědobého a dlouhodobého velkoobchodního obchodování s elektřinou. Podle

bodů 49 tohoto článku se pojmem „centralizovaný trh s elektřinou“ rozumí organizovaný rámec, ve kterém se uskutečňuje obchodování s elektřinou mezi různými hospodářskými subjekty prostřednictvím organizátora trhu s elektřinou.

- 27 Kromě toho je v původním řízení nesporné, že když společnost BRM podala svou žádost o vydání licence organizátora trhu s elektřinou ve smyslu téhož zákona, jejíž odmítnutí je základem sporu v původním řízení, byla jediná licence stanovená v tehdy platných vnitrostátních právních předpisech již udělena společnosti OPCOM, která tak měla monopol v Rumunsku na služby zprostředkování nabídek prodeje a nákupu elektřiny na krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých velkoobchodních trzích. V tomto ohledu rumunská vláda na jednání před Soudním dvorem upřesnila, že odpovídají denním, vnitrodenním a dlouhodobým trhům, tak jak jsou uvedeny v příslušném unijním právu. Společnost OPCOM však není účastníkem původního řízení a netýká se ani jejího chování na trhu, jelikož tento spor vychází pouze z toho, že rumunský regulační orgán použil vnitrostátní právní předpisy, z nichž vyplývá existence tohoto monopolu.
- 28 S ohledem na tyto okolnosti je třeba konstatovat, že podstatou druhé předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda organizátor trhu s elektřinou musí dodržovat zásady uvedené v čl. 1 písm. b) a c) nařízení 2019/943, a zda je v tomto ohledu relevantní, že je pojem „trh s elektřinou“ ve smyslu tohoto nařízení definovaný v jeho čl. 2 bodu 40 odkazem na definici tohoto pojmu v čl. 2 bodu 9 směrnice 2019/944 s ohledem na původním řízení užitečný pouze je-li chápán tak, že má za cíl určit, zda jsou tyto zásady nebo tato definice v rozporu s vnitrostátní právní úpravou, která stanoví, že na trhu může legálně působit pouze jeden organizátor trhu s elektřinou ve smyslu čl. 2 bodu 7 uvedeného nařízení.
- 29 Za těchto podmínek je třeba mít za to, že podstatou první a druhé otázky předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda nařízení 2019/943, zejména čl. 1 písm. b) a c), čl. 2 bod 40, jakož i článek 3 tohoto nařízení, ve spojení se směrnicí 2009/72, musí být vykládány v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, podle které je zachován národní oprávněný monopol na služby zprostředkování nabídek prodeje a nákupu elektřiny jak pro denní a vnitrodenní velkoobchodní trhy, tak pro dlouhodobý velkoobchodní trh.
- 30 V tomto ohledu je třeba uvést, že cílem nařízení 2019/943 je podle jeho čl. 1 písm. a) vymezit základ pro účinné dosažení cílů energetické unie, a zejména rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky pro rok 2030 a dle tohoto článku písm. b) stanovit základní zásady pro dobře fungující integrované trhy s elektřinou, které umožní nediskriminační přístup na trh všem poskytovatelům zdrojů a odběratelům elektřiny, posílí postavení spotřebitelů, zajistí konkurenceschopnost na globálním trhu i odezvu strany poptávky, ukládání energie a energetickou účinnost, usnadní agregaci distribuované poptávky, jakož i nabídky a umožní tržní a odvětvovou integraci, jakož i tržní úhradu za elektřinu z obnovitelných zdrojů;
- 31 V této souvislosti je cílem čl. 1 písm. c) uvedeného nařízení stanovit spravedlivá pravidla pro přeshraniční obchod s elektřinou, a posílit tím hospodářskou soutěž na vnitřním trhu s elektřinou, s přihlédnutím ke zvláštnostem vnitrostátních a regionálních trhů, včetně vytvoření kompenzačního mechanismu pro přeshraniční toky elektřiny a stanovení harmonizovaných zásad pro poplatky za přeshraniční přenos a pro přidělování dostupných kapacit propojení mezi vnitrostátními přenosovými soustavami.

- 32 Uvedený čl. 1 písm. d) dodává, že cílem téhož nařízení je usnadnit vytvoření dobře fungujícího a transparentního velkoobchodního trhu přispívajícího k vysoké úrovni bezpečnosti dodávek elektřiny a stanovit mechanismy pro harmonizaci pravidel pro přeshraniční obchod s elektřinou.
- 33 Pokud jde o článek 3 nařízení č. 2019/943, musí členské státy, regulační orgány, provozovatelé přenosových soustav, provozovatelé distribučních soustav, organizátoři trhu a pověřené provozovatelé zajistit, aby byly trhy s elektřinou provozovány v souladu se zásadami v něm uvedenými. Mezi nimi je v čl. 3 písm. a) uvedena zásada, podle které jsou ceny utvářeny na základě nabídky a poptávky; v písm. b) zásada, podle něhož pravidla trhu podporují volnou tvorbu cen a nevyžadují kroky, které brání tvorbě cen na základě nabídky a poptávky; v písm. h) zásada, podle níž jsou postupně odstraňovány překážky pro přeshraniční toky elektřiny mezi nabídkovými zónami nebo členskými státy a pro přeshraniční transakce na trzích s elektřinou a na trzích se souvisejícími službami; v písmenu o) zásada, podle které lze na burze transparentním způsobem obchodovat s produkty dlouhodobého zajištění a na mimoburzovních trzích lze sjednávat dlouhodobé smlouvy na dodávky elektřiny, za předpokladu, že je dodržováno právo Unie v oblasti hospodářské soutěže, a v písm. p) zásada, podle které pravidla trhu usnadňují obchodování s produkty po celé Unii.
- 34 I když, jak v podstatě rovněž uvedl generální advokát v bodě 22 svého stanoviska, tato ustanovení ukládají zejména členským státům a vnitrostátním regulačním orgánům určité povinnosti s cílem podpořit hospodářskou soutěž na trzích s elektřinou ve smyslu čl. 2 bodu 40 nařízení 2019/943, je třeba konstatovat, že žádné z těchto ustanovení, ani žádné jiné ustanovení tohoto nařízení nestanoví pravidlo týkající se obchodování na těchto trzích, které by bylo možné, a to i s ohledem na cíle sledované uvedeným nařízením, vykládat tak, že samo o sobě brání tomu, aby byl v členském státě zachován národní oprávněný monopol na služby zprostředkování nabídek velkoobchodního prodeje a nákupu elektřiny, jako je monopol dotčený ve věci v původním řízení.
- 35 Zejména skutečnost, že pomocí odkazu na čl. 2 bod 9 směrnice 2019/944 tento čl. 2 bod 40 definuje pojem „trhy s elektřinou“ jako „trhy s elektřinou, včetně mimoburzovních trhů a burz pro obchodování s elektřinou, trhů pro obchodování s energií, kapacitou, službami výkonové rovnováhy a podpůrnými službami ve všech časových rámcích včetně termínovaných, denních a vnitrodenních trhů“ a že se vztahuje zejména na „burzy pro obchodování s elektřinou“ v množném čísle, nemůže stanovit, že z takové definice vyplývá pro členské státy zákaz zachovat takový národní oprávněný monopol, jako je monopol dotčený ve věci v původním řízení, jelikož v nařízení 2019/943 neexistuje žádné ustanovení v tomto smyslu.
- 36 Takový zákaz nelze vyvodit ani z čl. 10 odst. 4 a 5 tohoto nařízení, kterého se dovolává společnost BRM před předkládajícím soudem. Tato ustanovení – jež spadají do rámce zásady stanovené v odstavci 1 tohoto článku, podle níž se na velkoobchodní cenu elektřiny nepoužijí žádné maximální ani minimální omezení – se totiž omezují na to, že v podstatě stanoví, že regulační orgány určí politiky a opatření uplatňované v jejich územní působnosti, které by mohly nepřímo přispívat k omezení tvorby velkoobchodních cen nebo k předcházení zneužívání dominantního postavení nebo neefektivně vymezených nabídkových zón a že, pokud příslušný orgán zjistil, že určitá politika nebo opatření by mohly sloužit k omezení tvorby velkoobchodních cen, přijme veškerá vhodná opatření k jejich odstranění, nebo pokud to není možné, k omezení jejich dopadu na nabídky.

- 37 Ostatně je třeba zaprvé zdůraznit, že pouhé dominantní postavení samo o sobě nepředstavuje zneužití ve smyslu článku 102 SFEU, a zadruhé připomenout, že pouhá skutečnost vytvoření dominantního postavení přiznáním zvláštních nebo výlučných práv ve smyslu čl. 106 odst. 1 SFEU není jako taková s článkem 102 SFEU neslučitelná (rozsudek ze dne 26. října 2017, *Balgarska energijna borsa*, C-347/16, EU:C:2017:816, bod 54 a citovaná judikatura).
- 38 Stejný závěr, který je uveden v bodě 34 tohoto rozsudku ohledně ustanovení nařízení 2019/943, platí i pro směrnici 2009/72, jež neprovádí úplnou harmonizaci vnitřního trhu s elektřinou, ale stanoví pouze několik obecných zásad, které musí členské státy dodržovat za účelem dosažení konkurenčního a bezpečného trhu s elektřinou udržitelného z hlediska životního prostředí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. září 2020, *Hidroelectrică*, C-648/18, EU:C:2020:723, bod 27).
- 39 Konkrétně čl. 37 odst. 1 písm. j) této směrnice, jež v podstatě odpovídá čl. 59 odst. 1 písm. o) směrnice 2019/944, kterého se společnost BRM dovolávala před Soudním dvorem, se omezuje, pokud jde o to, co je relevantní pro účely projednávané věci, na to, že vnitrostátním regulačním orgánům svěřuje úkol „sledovat stupeň a účinnost otevřenosti trhu a hospodářské soutěže na velkoobchodní a maloobchodní úrovni, včetně burz pro obchodování s elektřinou“, jakož i „jakákoli narušení nebo omezení hospodářské soutěže“. Je tedy nutno konstatovat, že z jednoznačného znění tohoto ustanovení vyplývá, že těmto orgánům v žádném případě neukládá, aby přijaly opatření k ukončení takového oprávněného monopolu služeb zprostředkování nabídek prodeje a nákupu elektřiny, jako je monopol dotčený v původním řízení.
- 40 Soudní dvůr však může za účelem poskytnutí užitečné odpovědi soudu, jež mu položil předběžnou otázku, zohlednit i normy unijního práva, na které vnitrostátní soud ve své otázce neodkázal (rozsudek ze dne 17. října 2019, *Comida paralela 12*, C-579/18, EU:C:2019:875, bod 22 a citovaná judikatura).
- 41 Zaprvé je tedy třeba uvést, že v rozsahu, v němž se v původním řízení jedná o existenci monopolu na služby zprostředkování nabídek prodeje a nákupu elektřiny na denních a vnitrodenních velkoobchodních trzích, čl. 5 odst. 1 první pododstavec nařízení 2015/1222 stanoví, že existuje-li v členském státě nebo v nabídkové zóně členského státu v době vstupu tohoto nařízení v platnost na služby obchodování na denním a vnitrodenním trhu s elektřinou již oprávněný monopol, v jehož důsledku nelze určit více než jednoho nominovaného organizátora trhu s elektřinou, je dotčený členský stát povinen ve lhůtě dvou měsíců od vstupu tohoto nařízení v platnost vyrozumět Komisi a je oprávněn odmítnout určit na jednu nabídkovou zónu více než jednoho nominovaného organizátora trhu s elektřinou.
- 42 Odstavec 2 tohoto článku 5 upřesňuje, že pro účely tohoto nařízení se má za to, že oprávněný monopol existuje v členském státě v případě, že vnitrostátní právní předpisy tohoto členského státu výslovně stanoví, že služby obchodování na denním a vnitrodenním trhu nemůže v členském státě nebo v nabídkové zóně členského státu poskytovat více než jeden subjekt. Odstavec 3 uvedeného článku 5 zejména dodává, že pokud Komise na základě zprávy vyhotovené dva roky po vstupu uvedeného nařízení v platnost neshledá důvody pro zachování oprávněného monopolu v členských státech nebo pro to, aby určitý členský stát nadále odmítal povolit přeshraniční obchodování nominovaného organizátora trhu s elektřinou určeného v jiném členském státě, je oprávněna zvážit vhodná legislativní či jiná vhodná opatření, která dále zintenzivní hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy i v rámci těchto států.

- 43 Z těchto ustanovení vyplývá, že kdyby v okamžiku vstupu nařízení 2015/1222 v platnost, tedy podle článku 84 tohoto nařízení dne 14. srpna 2015, existoval v členském státě oprávněný monopol na služby obchodování na denním a vnitrodenním trhu, je tento členský stát podle čl. 5 odst. 1 nařízení 2015/1222 oprávněn zachovat tento monopol za podmínek, které stanoví tento článek, a je tudíž oprávněn odmítnout určit pro jednu nabídkovou zónu více než jednoho nominovaného organizátora trhu s elektřinou.
- 44 V projednávaném případě je přitom nesporné, že v Rumunsku k tomuto datu takový monopol na služby obchodování na denní a vnitrodenním trhu s elektřinou existoval ve prospěch společnosti OPCOM jakožto nominovaného organizátora trhu s elektřinou ve smyslu čl. 2 druhého pododstavce bodu 23 tohoto nařízení, přičemž definice tohoto pojmu uvedená v tomto ustanovení byla ostatně v podstatě převzata v čl. 2 bodu 8 nařízení 2019/943, Komise o tom byla informována v souladu s tím, co stanoví čl. 5 odst. 1 nařízení 2015/1222, a nepřijala v této fázi žádné vhodné legislativní či jiné vhodné opatření ve smyslu čl. 5 odst. 3 posledně uvedeného nařízení, které by ukládalo ukončení tohoto monopolu.
- 45 Je tedy třeba konstatovat, že z nařízení č. 2019/943, zejména z jeho čl. 1 písm. b) a c), čl. 2 bodu 40 a článku 3 ve spojení se směrnicí 2009/72 a článkem 5 nařízení 2015/1222 vyplývá, že tato ustanovení nebrání tomu, aby členský stát zachoval oprávněný monopol na služby zprostředkování nabídek prodeje a nákupu elektřiny pro denní a vnitrodenní velkoobchodní trhy, pokud tento monopol v tomto členském státě již existoval v okamžiku vstupu nařízení 2015/1222 v platnost.
- 46 Zadruhé, jestliže se v původním řízení jedná o monopol na služby zprostředkování nabídek prodeje a nákupu elektřiny na dlouhodobém velkoobchodním trhu, je třeba připomenout, že každé vnitrostátní opatření týkající se oblasti, která je předmětem úplné harmonizace na unijní úrovni, musí být posuzováno ve vztahu k ustanovením tohoto harmonizačního opatření, a nikoli ve vztahu k ustanovením primárního práva (rozsudek ze dne 17. září 2020, Hidroelectrica, C-648/18, EU:C:2020:723, bod 25 a citovaná judikatura). Avšak vzhledem k tomu, že takové zprostředkovatelské služby nejsou předmětem úplné harmonizace na úrovni Unie, musí být taková vnitrostátní právní úprava, jako je právní úprava dotčená v původním řízení, v rozsahu, v němž se týká takového monopolu na dlouhodobém velkoobchodním trhu s elektřinou, v zásadě posuzována s ohledem na příslušná ustanovení primárního práva (obdobně viz rozsudek ze dne 12. listopadu 2015, Visnapuu, C-198/14, EU:C:2015:751, bod 48).
- 47 V tomto ohledu z judikatury Soudního dvora vyplývá, že vnitrostátní právní úprava, která podrobuje výkon hospodářské činnosti režimu výlučnosti ve prospěch jediného subjektu, veřejnoprávního či soukromoprávního, může být zejména omezením jak svobody usazování, tak volného pohybu služeb (rozsudek ze dne 23. února 2016, Komise v. Maďarsko, C-179/14, EU:C:2016:108, bod 164 a citovaná judikatura), kterou je třeba následně posoudit, zda může být opodstatněna naléhavými důvody obecného zájmu a případně zda je způsobilá zaručit uskutečnění sledovaného cíle a nepřekračuje meze toho, co je k dosažení tohoto cíle nezbytné (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 23. února 2016, Komise v. Maďarsko, C-179/14, EU:C:2016:108, body 165 a 166, jakož i citovaná judikatura).
- 48 Pokud jde o projednávanou věc, je však třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora se ustanovení Smlouvy o FEU v oblasti svobody usazování a volného pohybu služeb v zásadě nepoužijí na situaci, jejíž všechny prvky se omezují na území jednoho členského státu (v tomto

smyslu viz rozsudky ze dne 15. listopadu 2016, Ullens de Schooten, C-268/15, EU:C:2016:874, bod 47 a citovaná judikatura, jakož i ze dne 18. ledna 2022, Thelen Technopark Berlin, C-261/20, EU:C:2022:33, bod 50).

- 49 V bodech 50 až 53 rozsudku ze dne 15. listopadu 2016, Ullens de Schooten (C-268/15, EU:C:2016:874), Soudní dvůr připomněl čtyři případy, v nichž by přesto mohlo být pro řešení sporů v původním řízení nezbytné provést výklad ustanovení Smluv týkajících se základních svobod, ačkoliv se všechny prvky uvedených sporů nacházely pouze uvnitř jednoho členského státu, což ho vedlo k tomu, že tyto žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce prohlásil za přípustné (rozsudek ze dne 20. září 2018, Fremoluc, C-343/17, EU:C:2018:754, bod 20).
- 50 Soudní dvůr v bodě 54 rozsudku ze dne 15. listopadu 2016, Ullens de Schooten (C-268/15, EU:C:2016:874), upřesnil, že v těchto čtyřech případech nemůže – pokud mu předkládající soud nesdělí kromě toho, že se předmětná vnitrostátní právní úprava uplatní bez rozdílu jak na státní příslušníky dotčeného členského státu, tak na státní příslušníky jiných členských států, i jiné informace – mít za to, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se ustanovení Smlouvy o FEU upravující základní svobody, je pro předkládající soud nezbytná k tomu, aby vyřešil spor, který mu byl předložen. Konkrétní skutečnosti, na jejichž základě lze konstatovat vazbu mezi předmětem či okolnostmi sporu, jehož všechny prvky se nacházejí pouze uvnitř dotyčného členského státu, a těmito ustanoveními totiž musejí vyplývat z předkládacího rozhodnutí (viz rovněž rozsudek ze dne 20. září 2018, Fremoluc, C-343/17, EU:C:2018:754, bod 21).
- 51 Soudní dvůr dodal v bodě 55 rozsudku ze dne 15. listopadu 2016, Ullens de Schooten (C-268/15, EU:C:2016:874), že v takové situaci, jejíž všechny prvky jsou situovány pouze uvnitř jednoho členského státu, je tudíž na předkládajícím soudu, aby Soudnímu dvoru v souladu s tím, co vyžaduje článek 94 jednacího řádu Soudního dvora, sdělil, jakou vazbu – kvůli níž je požadovaný výklad v rámci řízení o předběžné otázce nezbytný pro řešení sporu, který je před ním veden – má tento spor i přes svoji čistě vnitrostátní povahu na ustanovení unijního práva týkající se základních svobod.
- 52 Z těchto požadavků konkrétně vyplývá, že aby bylo možné mít za to, že taková vazba existuje, musí z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývat konkrétní skutečnosti, to znamená nikoli hypotetické, nýbrž skutečné indicie, které umožňují pozitivně prokázat její existenci, přičemž se předkládající soud nemůže omezit na to, že předloží Soudnímu dvoru skutečnosti, jež umožňují nevyloučit existenci takovéto vazby, nebo – posuzováno abstraktně – by mohly představovat indicie v tomto směru, ale musí naopak poskytnout objektivní a shodné důkazy, které Soudnímu dvoru umožní ověřit existenci uvedené vazby (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 20. září 2018, Fremoluc, C-343/17, EU:C:2018:754, body 28 a 29, jakož i citovaná judikatura).
- 53 Tyto úvahy týkající se přípustnosti předběžných otázek platí *a fortiori* pro určení, zda Soudní dvůr může za účelem poskytnutí užitečné odpovědi předkládajícímu soudu na základě judikatury připomenuté v bodě 40 tohoto rozsudku zohlednit i normy unijního práva, na které vnitrostátní soud ve své otázce neodkázal.
- 54 V projednávané věci přitom v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce předkládající soud neuvádí žádné informace ve smyslu judikatury připomenuté v bodech 51 a 52 tohoto rozsudku, z nichž by vyplývalo, že by spor v původním řízení mezi společností založenou podle rumunského práva a rumunským regulačním orgánem ve věci zákonnosti rozhodnutí tohoto orgánu, kterým bylo této společnosti na základě vnitrostátní právní úpravy odmítnuto udělení licence k organizaci

a řízení trhů s elektřinou na území tohoto členského státu, měl i přes tuto čistě vnitrostátní povahu vazbu na ustanovení Smlouvy o FEU týkající se základních svobod, a že by se tak na situaci dotčenou ve věci v původním řízení vztahovala jedna ze čtyř hypotéz uvedených v bodech 50 až 53 rozsudku ze dne 15. listopadu 2016, Ullens de Schooten (C-268/15, EU:C:2016:874).

- 55 Konkrétně, ačkoli je Federația Europeană a Comercianților de Energie (Evropská federace obchodníků s energií) vedlejší účastník v původním řízení, předkládací rozhodnutí neobsahuje nic, co by naznačovalo, jaké je její zapojení do tohoto sporu, ani žádnou zmínku o tom, do jaké míry by vstup této federace do uvedeného sporu v samotné fázi žaloby podané k předkládajícímu soudu mohl tomuto sporu takovou vazbu poskytnout.
- 56 Stejně tak, jak vyplývá zejména z použitelného právního rámce, i když elektřina může být předmětem přeshraničního obchodu a zprostředkovatelské služby dotčené ve věci v původním řízení mohou být v abstraktní rovině poskytovány organizátory usazenými v jiných členských státech, je třeba konstatovat, že takové případy, které ostatně ani nejsou naznačovány předkládajícím soudem, jsou v projednávaném případě a s ohledem na judikaturu uvedenou v bodech 50 až 52 tohoto rozsudku zjevně nedostatečné k tomu, aby mohl Soudní dvůr jednoznačně stanovit, že se na původní řízení vztahuje jedna ze základních svobod zakotvených ve Smlouvě o FEU.
- 57 Pokud tedy z nařízení 2019/943, zejména z jeho čl. 1 písm. b) a c), čl. 2 bodu 40, jakož i z jeho článku 3 ve spojení se směrnicí 2009/72 vyplývá, že tato ustanovení nebrání tomu, aby členský stát zachoval oprávněný monopol na služby zprostředkování nabídek prodeje a nákupu elektřiny pro dlouhodobý velkoobchodní trh, není tímto výkladem případně dotčena analýza zákonnosti zachování takového monopolu s ohledem na příslušná ustanovení primárního práva Unie či ustanovení týkajících se svobody usazování a volného pohybu služeb.
- 58 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na první a druhou otázku odpovědět tak, že nařízení 2019/943, zejména čl. 1 písm. b) a c), čl. 2 bod 40, jakož i článek 3 tohoto nařízení ve spojení se směrnicí 2009/72, musí být vykládáno v tom smyslu, že
- nebrání právní úpravě členského státu, podle které je zachován národní oprávněný monopol na služby zprostředkování nabídek prodeje a nákupu elektřiny pro denní a vnitrodenní velkoobchodní trhy, pokud v okamžiku vstupu nařízení 2015/1222 v platnost již tento monopol v tomto členském státě existoval, a to v souladu s článkem 5 tohoto nařízení;
 - nebrání právní úpravě členského státu, podle které je zachován národní oprávněný monopol na služby zprostředkování nabídek prodeje a nákupu elektřiny pro dlouhodobý velkoobchodní trh, přičemž soulad takové právní úpravy s unijním právem je nutné posoudit s ohledem na příslušná ustanovení primárního práva Unie.

K třetí otázce

- 59 S ohledem na odpověď na první dvě otázky, z níž v podstatě vyplývá, že článek 5 nařízení 2015/1222 umožňuje za podmínek, které upřesňuje, zachování národního oprávněného monopolu na služby zprostředkování nabídek prodeje a nákupu elektřiny pro denní a vnitrodenní velkoobchodní trhy, je třeba třetí otázku přeformulovat v tom smyslu, že její podstatou je, zda musí být články 101 a 102 SFEU ve spojení s čl. 4 odst. 3 SEU a čl. 106 odst. 1 SFEU vykládány v tomto smyslu, že právní úprava členského státu, která stanoví, že na

úrovni tohoto členského státu může být udělena pouze jedna licence pro poskytování služeb zprostředkování nabídek prodeje a nákupu elektřiny na dlouhodobém velkoobchodním trhu, představuje omezení hospodářské soutěže ve smyslu těchto ustanovení.

- 60 V tomto ohledu je nutné připomenout, že nutnost dospět k výkladu unijního práva, který bude vnitrostátnímu soudu užitečný, vyžaduje, aby uvedený soud vymezil skutkový a právní rámec otázek, jež pokládá, nebo alespoň vysvětlil skutkové hypotézy, na nichž jsou uvedené otázky založeny. V rámci řízení upraveného v článku 267 SFEU je totiž Soudní dvůr oprávněn rozhodovat o výkladu unijních předpisů pouze na základě skutečností, které mu sdělil vnitrostátní soud (rozsudky ze dne 26. října 2017, *Balgarska energijna bursa*, C-347/16, EU:C:2017:816, bod 56 a citovaná judikatura, a ze dne 16. července 2020, *Adusbef a další*, C-686/18, EU:C:2020:567, bod 36).
- 61 Tento požadavek upřesnění platí především v oblasti hospodářské soutěže, jež se vyznačuje komplexními skutkovými a právními situacemi (rozsudky ze dne 26. října 2017, *Balgarska energijna bursa*, C-347/16, EU:C:2017:816, bod 57 a citovaná judikatura, jakož i ze dne 3. března 2021, *Poste Italiane a Agenzia delle entrate – Riscossione*, C-434/19 a C-435/19, EU:C:2021:162, bod 77, jakož i citovaná judikatura).
- 62 Je třeba také zdůraznit, že informace poskytnuté v předkládacích rozhodnutích nemají pouze umožnit Soudnímu dvoru, aby podal užitečné odpovědi, ale mají rovněž poskytnout vládám členských států, jakož i ostatním zúčastněným možnost předložit svá vyjádření v souladu s článkem 23 statutu Soudního dvora Evropské unie (rozsudek ze dne 26. října 2017, *Balgarska energijna bursa*, C-347/16, EU:C:2017:816, bod 58 a citovaná judikatura). Je na Soudním dvoru, aby zajistil, aby tato možnost byla zachována, s ohledem na to, že na základě tohoto ustanovení jsou zúčastněným oznamována pouze předkládací rozhodnutí (rozsudek ze dne 2. září 2021, *Irish Ferries*, C-570/19, EU:C:2021:664, bod 134 a citovaná judikatura).
- 63 Tyto požadavky na obsah žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce jsou výslovně uvedeny v článku 94 jednacího řádu, který má předkládající soud v rámci spolupráce zavedené článkem 267 SFEU znát a je povinen jej náležitě dodržovat (rozsudek ze dne 26. října 2017, *Balgarska energijna bursa*, C-347/16, EU:C:2017:816, bod 59 a citovaná judikatura). Uvedené požadavky jsou připomenuty rovněž v bodech 13, 15 a 16 Doporučení Soudního dvora Evropské unie pro vnitrostátní soudy o zahájení řízení o předběžné otázce (Úř. věst. 2019, C 380, s. 1).
- 64 V projednávané věci předkládací rozhodnutí neobsahuje žádné vysvětlení týkající se důvodů, které vedly vnitrostátní soud k tomu, že má pochybnosti ohledně výkladu článků 101 a 102 SFEU ve spojení s čl. 4 odst. 3 SEU a čl. 106 odst. 1 SFEU. Tento soud zejména neuvádí důvody, proč jsou tato ustanovení použitelná ve věci v původním řízení, ani jak by vnitrostátní právní úprava dotčená ve věci v původním řízení mohla tato ustanovení porušit.
- 65 Vzhledem k tomu, že za těchto podmínek Soudní dvůr nemá k dispozici poznatky nezbytné pro užitečnou odpověď na třetí otázku, je třeba konstatovat, že je tato otázka nepřipustná.

K nákladům řízení

- 66 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou, zejména čl. 1 písm. b) a c), čl. 2 bod 40, jakož i článek 3 tohoto nařízení ve spojení se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 2003/54/ES

musí být vykládáno v tom smyslu, že

- nebrání právní úpravě členského státu, podle které je zachován národní oprávněný monopol na služby zprostředkování nabídek prodeje a nákupu elektřiny pro denní a vnitrodenní velkoobchodní trhy, pokud v okamžiku vstupu v platnost nařízení Komise (EU) 2015/1222 ze dne 24. července 2015, kterým se stanoví rámcový pokyn pro přidělování kapacity a řízení přetížení, již tento monopol v tomto členském státě existoval, a to v souladu s článkem 5 tohoto nařízení;
- nebrání právní úpravě členského státu, podle které je zachován národní oprávněný monopol na služby zprostředkování nabídek prodeje a nákupu elektřiny pro dlouhodobý velkoobchodní trh, přičemž soulad takové právní úpravy s unijním právem je nutné posoudit s ohledem na příslušná ustanovení primárního práva Unie.

Podpisy